

Český
telekomunikační
úřad

Co můžete (ne)čekat od státu v oblasti AI?

Ivana Kudláčková

ČTÚ

- Garant odpovědného a férového využívání AI v Česku
- Dozor nad AI není byrokratická zátěž, ale nástroj pro bezpečné prostředí
- ČTÚ je partnerem veřejnosti – vysvětluje, informuje, chrání
- Ústřední správní úřad pro výkon státní správy se samostatnou kapitolou státního rozpočtu
- Nezávislý regulátor

- Usnesení vlády z 28. května 2025, č. 394
- Orgán dozoru nad trhem
- Návrh zákona

Co čekat od ČTÚ?

1. Vysvětlení
2. Podporu
3. Dozor

AI Akt ve zkratce

- Cíle: důvěryhodná AI na EU trzích, ochrana základních práv a bezpečnosti
- Regulace založená na riziku:
  - Zakázané praktiky → Zákaz s výjimkami
  - Vysoce rizikové systémy → Většina regulace
  - Systémy s limitovaným rizikem → Transparentností povinnosti
  - Systémy s nízkým nebo žádným rizikem → Bez regulace
- Zlomový bod – vstup na trh

Role ČTÚ I.

- „Hlavní“ orgán dozoru nad trhem
  - Příloha I (část A) a příloha III
  - Dozor zejména nad vysoce rizikovými systémy AI uváděnými na trh v ČR
    - Např:
      - Soulad s AI Aktem
      - Dokumentace
      - Lidský dohled
  - Zakázané systémy čl. 5
  - Jednotné kontaktní místo
  - Místo oznamování bezpečnostních incidentů

Role ČTÚ II.

- Působnost by měla pokrýt většinu oblastí využití AI systémů
- Hlavní místo spolupráce s EU a zahraničními orgány dozoru nad trhem
  - Podstatné kvůli častému přeshraničnímu charakteru
- Nutnost spolupráce s dalšími orgány v ČR
- Kromě pokut může ukládat omezení uvedení na trh nebo stažení z trhu
- Podpora vzdělávání o regulaci i obecně o AI

Role dalších orgánů I.

- ÚOOÚ
  - Orgán dozoru nad trhem
    - HRS podle přílohy III bodu 6 až 8, tj. specificky určené pro vymáhání práva (zejména v trestním řízení), správu hranic (migrace, azyl ...), pomoc při rozhodování soudu (i ADR) a ovlivnění voleb, referenda)
    - používání HRS podle přílohy III bodu 1 (biometrické identifikace na dálku, biometrická kategorizace podle citlivých/chráněných atributů a rozpoznávání emocí) k vymáhání práva, správě hranic a v zájmu spravedlnosti a demokracie (čl. 74 odst. 8)

Role dalších orgánů II.

- ČNB
  - Orgán dozoru nad trhem (čl. 74/6)
    - U vysoce rizikových systémů AI uváděných na trh, do provozu nebo využívaných finančními institucemi, na něž se vztahuje právo Unie v oblasti finančních služeb, je orgánem dozoru nad trhem pro účely tohoto nařízení příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za finanční dohled nad těmito institucemi podle uvedených právních předpisů, pokud je uvedení na trh, do provozu nebo používání systému AI **v přímé souvislosti s poskytováním těchto finančních služeb.**

Role dalších orgánů III.

- Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
  - Oznamující orgán
    - Posuzuje, jmenuje a oznamuje subjekty posuzování shody, případně tento status odebírá
    - Koncept převzatý z produktové legislativy
  - Zřizovatel AI sandboxu
- Česká agentura pro standardizaci
  - Provozovatel sandboxu
- Veřejný ochránce práv
  - Orgán ochrany základních práv

AI akt už vstupuje do praxe

Co platí dnes — a co vás teprve čeká

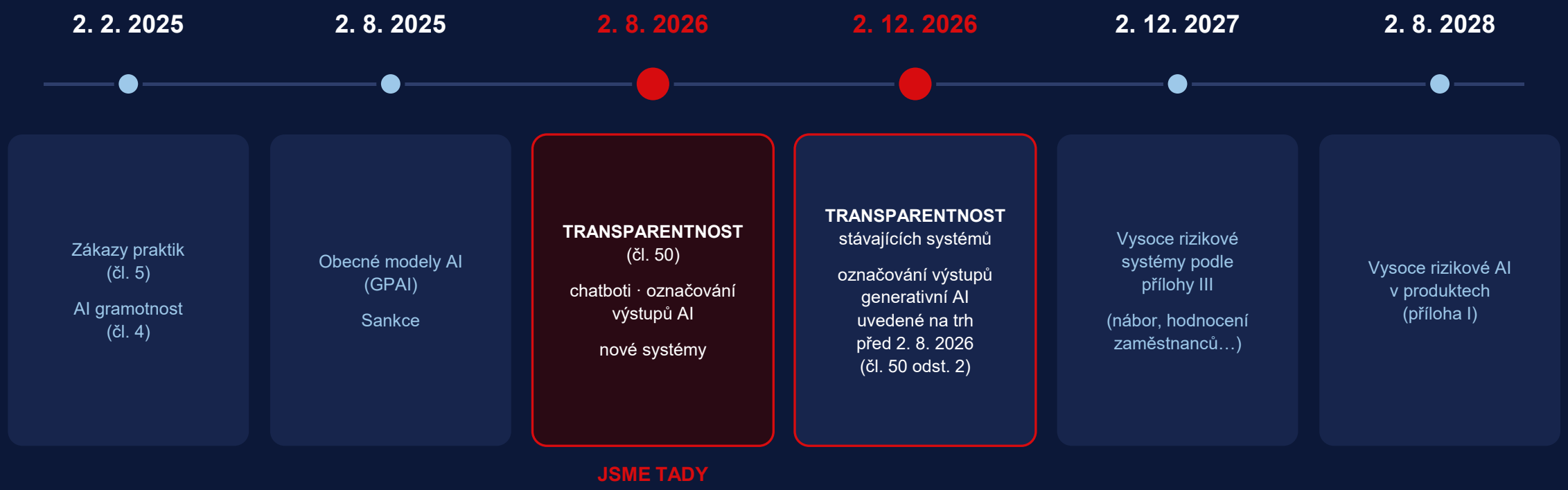

Omnibus (nařízení 2026/1744) posunul povinnosti u vysoce rizikových systémů z 2. 8. 2026 na 2027 a 2028. Je to čas navíc na přípravu, ne škrtnutí pravidel.

Nejdřív si zmapujte, kde AI opravdu používáte

AI akt neřeší, jak se jmenuje vaše instituce nebo pozice. Řeší, k čemu AI používáte.

VÝKON AUDITU

INTERNÍ PROCESY

AI asistenti · práce s dokumenty · překlady

LIDÉ

nábor · hodnocení · plánování práce

pozor: příloha III

OBČANÉ

chatboti · forma "zákaznické" podpory

už teď: čl. 50

MARKETING/OSVĚTA

text · obraz · video

už teď: čl. 50

Ne každé použití AI je vysoce rizikové. Ale bez seznamu nezjistíte, které je.

Praktický první krok: jeden list papíru — kde AI používáme, k čemu, od koho ji máme.

Zjistěte, jakou máte roli

Stejná AI, jiné postavení firmy — a jiné povinnosti

ZAVÁDĚJÍCÍ SUBJEKT *deployer*

Koupím hotové AI řešení a používám ho podle toho, k čemu je určené.

- interní AI asistent
- AI pro analýzu provozních dat
- komerční AI řešení v podnikovém procesu

Typicky řeším:

- používání podle návodu k použití
- lidský dohled a kompetentní obsluha
- informování zaměstnanců a dotčených osob
- uchovávání logů, sledování provozu

POSKYTOVATEL *provider*

Vyvíjím AI systém nebo ho uvádím na trh pod svým jménem.

- vlastní vyvinutý AI nástroj
- AI zabudovaná do produktu, který prodávám
- AI systém pod vlastní značkou

Odpovídám za:

- řízení rizik a kvalitu dat
- technickou dokumentaci
- lidský dohled, přesnost a robustnost
- posouzení shody a monitoring po uvedení na trh

POZOR NA ZMĚNU ROLE (čl. 25): vlastní značka · změna zamýšleného účelu · podstatná změna systému → stávám se poskytovatelem

Novinka po Omnibusu: původní poskytovatel vám musí poskytnout součinnost a dokumentaci. Ošetřete si to ve smlouvě, ne až při kontrole.

Regulátor nemusí přijít až na konci s kontrolou

Kde všude se s námi dá potkat dřív

MÁM NÁPAD	VYVÍJÍM	TESTUJI	NASAZUJI	PROVOZUJI
Informace a metodiky	**Konzultace a dialog**	**Regulatorní sandbox**	**Testování v reálných podmínkách**	**Dozor nad trhem**
web ČTÚ, pokyny a příklady z praxe	ptát se dřív je levnější	funkční do 2. 8. 2027	pod dohledem, se zárukami	ČTÚ jako orgán dozoru

ČTÚ je orgánem dozoru nad trhem a kontaktním místem pro akt o AI.

Dohled je jen poslední zastávka. Před ní je metodika, konzultace a sandbox — a ty jsou tu právě pro firmy, jako je ta vaše.

Co si odnést

1

Zmapujte si, kde AI používáte

Jeden list papíru. Bez něj nezjistíte nic dalšího.

2

U každého použití si určete roli

A ohlídejte si okamžik, kdy se z vás stane poskytovatel.

3

Ozvěte se dřív, než přijde kontrola

Metodiky, konzultace a sandbox jsou tu pro vás.

Český telekomunikační úřad

Jak nahlížíme na transparentnost AI systémů

7 principů důvěryhodné AI

AI Act stojí na 7 principech důvěryhodné AI - důvodová zpráva (čl 27), Etické pokyny HLEG 2019 tyto principy jsou kritériem pro výklad AI Akt v nejednoznačných ustanoveních

- Lidská autonomie a dohled → čl. 14, 26/2, 5/1a, 86
- Technická robustnost a bezpečnost → čl. 15, 9, 73
- Soukromí a správa dat → čl. 10, GDPR
- **Transparentnost → čl. 50, 13, 12, 26/11, 86**
- Nediskriminace a spravedlivost → čl. 10/2, 5/1 b, c, g, 27 (FRIA)
- Sociální a environmentální blahobyt → čl. 5/1c, 50/4, 55–56
- Odpovědnost → čl. 17, 16–28, 74, 79–83, 99

Princip transparentnosti v rámci AI Akt

Transparentnost se prolíná více úrovněmi: vím, že jde o AI? (uživatel), rozumím tomu, co systém dělá? (zavádějící subjekt), dokážu prověřit, co se stalo? (úřad, soud)

- **Transparentnost vůči uživateli a veřejnosti (povinnosti dle čl. 50)**
  - Odst. 1: informování o interakci s AI • Odst. 2: strojově čitelné označení výstupů (metadata, vodoznak, C2PA) • Odst. 3: informování u rozpoznávání emocí/biometrie • Odst. 4: viditelné označení deep fake a AI textu ve veřejném zájmu

- **Transparentnost high-risk systémů**
  - Srozumitelné a interpretovatelné výstupy (čl. 13/1) • Návod k použití (čl. 13/2–3) • Transparentnost je předpoklad funkčního lidského dohledu (čl. 14) • Logy a dokumentace (čl. 12, Příl. IV) • Informování dotčených subjektů (čl. 26/11) • Vysvětlení rozhodnutí (čl. 86)

- **Transparentnost vůči úřadům a trhu**
  - Registrace v EU databázi (čl. 49) • Prohlášení o shodě, CE (čl. 47–48) • Hlášení incidentů (čl. 73) • GPAI dokumentace (čl. 53)

TRANSPARENTNOST AI

Když je vidět, jak to funguje, roste důvěra všech.

AI DOZOR

Vidím jaká data se používají jak se model učí a proč se rozhoduje.

- auditovatelnost
- monitoring
- etika a rizika
- náprava

UŽIVATEL

Chci vědět jak AI došla k tomuto výsledku a jestli mi můžu věřit.

- srozumitelnost
- vysvětlení výstupů
- možnost kontroly
- práva a volby

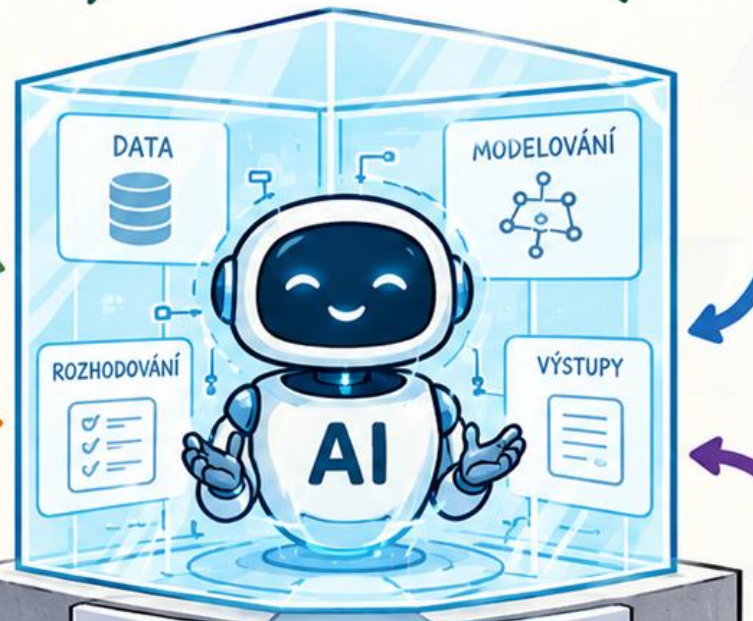

NASAZOVATEL

Chci vědět, jak systém funguje, abych ho mohl správně nastavit, řídit a rozvíjet.

- technická dokumentace
- konfigurace a nastavení
- řízení rizik
- měření výkonu

POSKYTOVATEL

Chci, abyste věděli, co naše AI umí, co neumí a jak s ní pracujeme.

- popis modelu
- limity a rizika
- bezpečnost
- podpora a aktualizace

TRANSPARENTNOST =

- VĚTŠÍ DŮVĚRA
- LEPŠÍ ROZHODNUTÍ
- SILNĚJŠÍ SPOLUPRÁCE

AI

Doporučení

- Role subjektů: kdo je poskytovatel, dodavatel a nasazující subjekt a jaké má povinnosti?
- Posouzení rizik: je zamýšlené použití vysoce rizikové?
- Do jaké míry tvoří rozhodnutí umělá inteligence a kde a jak do procesu vstupuje auditor?
- Jak je zajištěn účinný lidský dohled, možnost odmítnout návrh a eskalace nestandardních případů?
- Jak jsou adresáti informováni o použití AI?
- Lze při následné kontrole zpětně přezkoumat, co navrhla AI a co rozhodl člověk?

podatelna@ctu.gov.cz